

Lefkoşa Sizi Çağırıyor...

Girne Kapısı

Yaş
14-16

Lefkoşa Sizi Çağırıyor

Değerli dostlar,

Sizinle tanıştığımızdan dolayı çok heyecanlıyız! Elinizde LEFKOŞA SİZİ ÇAĞIRIYOR serisinin ilk dört kitapçığından birincisini tutuyorsunuz.

Lefkoşa surlar içindeki belirli bölgeleri aşağıdaki aktiviteleri takip ederek, okuyarak, keşfederek ve öğrenerek eğlenelim.

- Arabahmet Mahallesi
- Hrisaliniotisa Mahallesi
- Girne Kapısı
- Baf Kapısı

Bu kitapçık fikri nasıl ortaya çıktı?

Her şey, Lefkoşa İmar Planı'nın (bu planın ne olduğunu öğrenmek için kitapçığı yan çevirin) Lefkoşa Surları bölgesindeki bazı çok güzel ve önemli alanları yenilemesiyle başladı.

Bu yenilenen alanları tanımanıza yardımcı olmak için Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği sizlere, öğretmenlerinize ve anne-babalarınıza kullanışlı ve yaratıcı eğitim materyalleri seti hazırlama konusunda işbirliği yapmak üzere, Lefkoşa'yı ikiye bölen hattın iki tarafından bir grup ilk ve orta öğretim öğretmenini bir araya getirmeye karar verdi.

Bugün
Girne Kapısı'nı
tanıyacağız!

Aktivite 1

Girne Kapısı - Lefkoşa'nın Venedik Surları

Venedikliler 1565 yılında Lefkoşa'yı Osmanlı İmparatorluğu'nun giderek artan tehdidine karşı tahkim etme kararı aldılar. Böylece, mimar ve mühendis olan Giulio Savorgnano, şehir için o dönemin çağdaş savunma yöntemlerine uygun yeni istihkâmlar tasarlamak amacıyla adaya geldi.

Savorgnano'nun tasarladığı yeni surlar, on bir burçlu ve yıldız biçimindeydi ve 1570 yılına doğru inşası neredeyse bitmişti. Burçlara, katkıda bulunan yerli soylu ailelerin ve Venedikli devlet adamlarının isimleri verildi. Katkı sağlayan her bağışçı, kendi adını taşıyan burcun inşasından sorumluydu.

Girne Kapısı, Venedik Surları'nda bulunan üç kapıdan en küçüğüdür. Kapıya Venedik valisinin unvanı verildiğinden, ilk olarak Porta del Provveditore olarak bilinmekteydi.

Diğer iki giriş, surların doğusunda, Giulio Savorgnano'nun adıyla anılan ve Porta Giulia olarak da bilinen Mağusa Kapısı ve batısında Katolik Manastırı ya da Porta di San Domenico olarak da bilinen Baf Kapısı'dır. Osmanlı Döneminde bu kapılar, karşılarında bulunan üç şehrin ismiyle anılmışlardır.

1.1. Girne Kapısı en küçük kapıdır. Mağusa Kapısı en büyük kapıdır. Mağusa'nın en büyük limana sahip ve çok zengin bir şehir olduğunu dikkate aldığınızda, Girne şehrinin o dönemdeki durumu hakkında nasıl bir sonuç çıkarabilirsiniz?

Aktivite 2

Girne Kapısı - Mimari öğeler

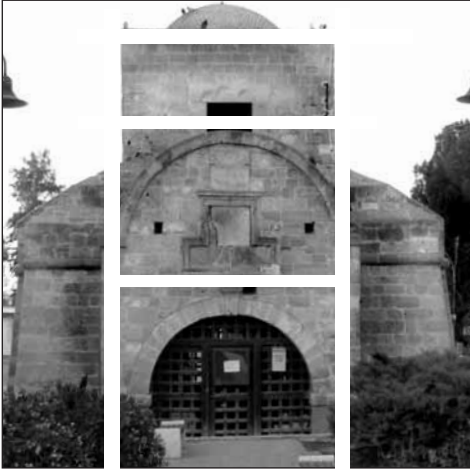
2.1. Kapıya biraz uzaktan dikkatlice bakın:

Kaç bölüm görebiliyorsunuz?

_____

Kapı size hangi harfi anımsatıyor?

_____

Verilen sözcükleri kullanarak kapıyı tasvir edin; yazıt, kemer, kubbe, kemeraltı, kemer taşları, kilit taş

_____
_____
_____
_____
_____

2.2. Kapının yapımında hangi malzemeler kullanılmıştır?

_____
_____
_____

2.3. Yapının hangi bölümü Osmanlılar tarafından eklenmiştir?

(Mağusa Kapısı'nın resmi, eklenen bölümü bulmanıza yardımcı olacaktır.)

_____
_____
_____

2.4. Kapının hangi öğeleri işlevseldi?

_____
_____
_____

2.5. Kapının hangi öğeleri dekoratifti?

_____

Aktivite 3

Girne Kapısı - Daha Yakından Bir Bakış!

Kapının yanına gidin ve yapıldığı malzemeyi inceleyin. Dokunun ve hissedin.

3. 1. Ne tür bir malzeme kullanılmıştır?

3.2. Aynı malzeme kullanılarak yapılmış başka binalar biliyor musunuz? İki binanın ismini verin:

3.3. Sizce neden bütün taş yapı malzemeleri hep kare şeklindedir?

Ön kemer üzerindeki yazıtlara bakın.

3. 4. Kaç farklı türde yazıt var?

3.5. Bu yazıtların adanın daha önceki hükümlarıyla ne gibi bir bağlantısı var?

3.6. Hangisi en eskidir? Ne zaman yazılmıştır? (Latin karakterlerle yazılmış olan tarihi bulun ve buraya yazın).

Kıbrıs'ın üç hükümları Girne Kapısı üzerinde izlerini bırakmıştır. Bu ne anlama geliyor? Grup içinde tartışın.

Aktivite 4

Girne Kapısı - Daha Yakından Bir Bakış!

Şimdi geçitten diğer kapının surlar dışına bakan tarafına doğru yürüyün:

Dış çıkış, kapının surlar dışına bakan tarafıdır.
İç çıkış ise kapının surlar içine bakan tarafıdır.

4.1. kapının her iki çıkışını karşılaştırın: İki yükselti arasındaki benzerlikleri bulun.

1. _____
2. _____
3. _____

4.2. İki yükselti arasındaki farklılıklar nelerdir?

1. _____
2. _____
3. _____

Geçitte kapıyı kapamak için kullanılan ağır tahta kapıları görebilirsiniz.

Kapıya yeniden girin ve gözlemleyebildiğiniz kadar gözlemleyin.
(Kullanabileceğiniz bütün duyularınızı kullanın!)

4.3. Kapı şu anda hangi amaçla kullanılmaktadır?

_____

_____

Aktivite 5

Girne Kapısı - Zaman İçerisindeki Değişiklikler

Fotoęrafa bakın:

5.1. Bu fotoğraf surların içinde mi yoksa surların dışında mı çekilmiştir? Açıklayın:

5.2. Kapının fotoğraftaki görüntüsünü bugünkü görüntüsü ile karşılaştırın. Neresi değişmemiştir?

5.3. Yukarıdaki resim, kapının yan duvarları yıkılmadan önceki görüntüsünü gösteriyor. Aynı fotoğrafı kemer altında da görebilirsiniz.

Osmanlı Dönemi'nde kapı bekçileri vardı. Yukarıda fotoğrafı görülen Horoz Ali, bir kapı bekçisiydi ve 120 yaşına kadar kapı içerisindeki katta yaşardı. Sizce Horoz Ali'nin görevinin ne idi?

5.4 Kemer üzerinde bir tarih var: 1 9 __

Bu tarih, kapının kapandığı ve her iki tarafından kesilerek surlardan ayrıldığı yıldır.

Aktivite 6

Girne Kapısı - Zaman İçerisindeki Değişiklikler

Yandaki fotoğraf, İngiliz İdaresi'nin kapının yanından geçen yolun açılışını kutladığı gün çekilmiştir. Resmi çekerken fotoğrafçının durduğu noktayı bulun.

6.1. Günümüzde kapıda ve çevresindeki bölgede değişmiş olan ve aynı kalan nedir?

Deęişiklikler:

Deęişmeyenler:

6.2. Neden kapının ilk kullanım amacı değişikliğe uğradı?
(Yanıtınız için anahtar kelime: 'araçlar')

Aktivite 7

Girne Kapısı - Çevre

7.1. Geçen birkaç yılda kapının çevresindeki bölgede inşa edilmiş olan binaların listesini yapın.

1. _____

2. _____

3. _____

7.2. Bu binaların çoğu nerede inşa edilmiştir? Surların içinde mi, yoksa dışında mı? Neden?

_____

_____

_____

_____

7.3. Civarda hangi meslekleri görebiliyorsunuz? Kısa bir liste yapın. Kapının çevresinde sürekli olarak çalışanları daire içine alın.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Aktivite 8

Girne Kapısı - Öneriler

8.1. Günümüzde kapı başka ne şekilde kullanılabilir? Yerel yöneticilere bazı önerilerde bulunun.

8.2. Aşağıdaki fotoğraflarda gördüğünüz yerleri arayın ve bulun. Onları sorun ve haklarında bilgi toplayın:

**Lefkoşa
Sizi
Çağırıyor**

Tebrikler!

Girne Kapısı'nın keşfini bu kitapçık yardımıyla tamamladınız.
Şimdi çok daha fazla şey biliyorsunuz.

Fakat yine de Girne Kapısı bölgesinde keşfedeceğiniz pek çok şey var.
Bu nedenle aramaya, araştırmaya ve keşfetmeye devam edin.

Yapabilecekleriniz...

- ✦ Okul ve kendi arşiviniz için fotoğraflar çekin.
- ✦ Daha fazla bilgi ve notlar için web sitesine bakın: www.hisdialresearch.org

En iyi dileklerimizle,
“Lefkoşa Sizi Çağırıyor” takımı.

Yasal Uyarı: Bu yayında yansıtılan görüşler tamamen yazarlarına ait olup, Birleşmiş Milletler ve üye devletlerinin, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) veya Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı'nın (USAID) görüşlerini temsil etmez.
© Bütün telif hakları UNDP-ACT'a aittir.

Editörler: Alev Tuğberk

Girne Kapısı kitapçıklarının yazarları: Koral Özen, Mete Oğuz

`Lefkoşa Sizi Çağırıyor' projesinin yazarları: Marios Epaminondas, Hristina Kaoulla, Koral Özen, Mete Oğuz, Nazife Uçar, Ragıp Öztüccar, Rena Hoplarou, Zaharoula Malas

Danışman: Ahmet Cavit An, Hara Makriyianni

Çevirenler: Hüseyin Çakal, Kiriakos Kiliaris, Kiriakos Pahulides

Proje Koordinatörü: Kiriakos Pahulides

Tasarım: M.A.D.

Fotoğraflar: Cinzia Bernardinello, Gianfabrizio Ladini, Ottavia Carli (Kıbrıs'ta Barış Diyalogları)

Baskı: Kailas Printers & Lithographers Ltd.

Bilgi için: Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği

Ofis: Ledra Palace Oteli, UN Ara Bölge, Lefkoşa, Kıbrıs

Adres: P.O. Box 11663, Lefkoşa 2081, Kıbrıs

E-mail: hisdialresearch@yahoo.com

Websitesi: <http://www.hisdialresearch.org>

Bu yayını Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı İşbirliği ve Güven İçin Hareket projesinden alınan mali yardımla yayınlanmıştır.

